

FUNDACJA POLISH COWBOY RACE

oraz

WESTERN CITY

zapraszają na

**XI MIĘDZYNARODOWE
MISTRZOSTWA POLSKI
POLISH COWBOY RACE**

Regulamin XI Międzynarodowych Mistrzostw Polski

Polish Cowboy Race

(opracowany według Regulaminu organizowania, rozgrywania i uczestnictwa w zawodach dla konkurencji Polish Cowboy Race oraz Przepisów konkurencji Polish Cowboy Race w 2026 roku)

Termin: 11-13 września 2026 – starty pierwszych konkurencji każdego dnia odpowiednio 11.00, 10.00 i 10.00.

Uwaga! Godzina rozpoczęcia zawodów może ulec zmianie (po terminie zgłoszeń).

Miejsce: Western City, Ściegny k. Karpacza.

Uczestnicy: w zawodach mogą uczestniczyć wszyscy jeżdżący konno w stylu western.

Biuro zawodów czynne:

10 września – 18.00 – 20.00

11 września – 9.00 – 14.30 i 15.30 – 17.00

12 września – 8.30 – 14.30 i 15.30 – 17.00

13 września – 8.30 – 14.00

Kierowniczka biur zawodów: Beata Zdrzalik–Grobelna (j. niemiecki i j. angielski).

Zgłoszenia przyjmowane będą do dnia 29. 08. 2026r. na e-mail: biuro.grobelna@gmail.com

Zgłoszenia należy przysyłać tylko na oryginalnym formularzu zgłoszeniowym.

Konkursy w ramach XI Międzynarodowych Mistrzostw Polski PCR:

1. Youth
 - a. Cowboy Trail
 - b. Cowboy Race
 - c. Team Cowboy Race
2. Amateur
 - a. Cowboy Trail
 - b. Cowboy Race
 - c. Team Cowboy Race (razem z Profi)
 - d. Cowboy Parallel Race (razem z Profi)
3. Profi
 - a. Cowboy Race
 - b. Team Cowboy Race (razem z Amateur)
 - c. Cowboy Parallel Race (razem z Amateur)

Klasy:

1. Youth (młodzież) – klasa dla zawodników, którzy przed sezonem (sezon rozpoczynają pierwsze zawody PCR w roku) mają skończone 11 lat i nie ukończyli jeszcze 15 roku życia. Zawodnik, który ukończył 11 lat przed XI MMP PCR również ma prawo startu w zawodach (urodzeni najpóźniej 10.09.2015). Zawodnik kończący 15 lat w trakcie sezonu startuje do jego końca w klasie Youth. Konie powyżej 4 lat.
2. Amateur – klasa dla zawodników, którzy mają skończone 15 lat (nie spełniających już założeń klasy Youth). Klasa ta zostaje stworzona, żeby m.in. poprzez niższy stopień trudności schematów, umożliwić zawodnikom starty w PCR. Konie powyżej 4 lat.

W klasie **nie mogą** startować zawodnicy, którzy:

- a. w sezonach 2024 i 2025 zajęli przynajmniej trzy razy miejsca na podium w konkursach Cowboy Race Amateur,
- b. zajęli 1 miejsce w klasyfikacji Riders of The Year w klasie Amateur w roku 2025,
- c. posiadają uprawnienia lub kwalifikacje jak np.: instruktor i trener jeździectwa rekreacyjnego i sportowego, przodownik turystyki konnej, zawodnicy z klasami sportowymi w jeździectwie i jest to ich kolejny sezon startu w Polish Cowboy Race,
- d. czerpią korzyści finansowe z jakiegokolwiek systematycznej działalności związanej z jazdą konną lub treningiem koni i jeźdźców w stylu klasycznym lub westernowym.

W pierwszym sezonie startów w Polish Cowboy Race w klasie Amateur mogą startować zawodnicy, którzy posiadają uprawnienia lub kwalifikacje jak np.: instruktor i trener jeździectwa rekreacyjnego i sportowego, przodownik turystyki konnej, zawodnicy z klasami sportowymi w jeździectwie, ale nie czerpią korzyści finansowych z jakiegokolwiek systematycznej działalności związanej z jazdą konną lub treningiem koni i jeźdźców w stylu klasycznym lub westernowym. W następnym sezonie zawodnicy ci zobowiązani są do startów w klasie Profi.

UWAGA!!! Zawodnicy z klasy Amateur zobowiązani są do przesłania mailem do Fundacji Polish Cowboy Race lub złożenia u organizatora XI MMP PCR odpowiedniego oświadczenia, o spełnieniu warunków do startu w tej klasie (załącznik nr 1 i załącznik nr 2). Zawodnik bez złożonego odpowiedniego oświadczenia nie może startować w konkursach Amateur.

3. Profi - minimalny wiek zawodnika startującego w tej konkurencji to ukończone 15 lat. W klasie obowiązkowo startują osoby spełniające warunki z 2 pkt. Od a do d. Konie powyżej 4 lat.
4. Pary, które już zostały zakwalifikowane do Profi w poprzednich sezonach nie mogą startować w klasie Amateur. Uwaga! Zawodnik z klasy Amateur, który za swoje wyniki awansował do klasy

Profi, może startować w klasie Amateur na koniu, który nigdy nie startował w zawodach PCR. Przepis dotyczy tylko pierwszego sezonu startu tej pary. W kolejnym startują w Profi.

5. W konkursach Cowboy Trail Youth, Cowboy Trail Amateur, Cowboy Race Youth i Cowboy Race Amateur dopuszczalne są starty poza konkurencją (PK). Rekomenduje się wykorzystywanie tego prawa przez tych, którzy chcą spróbować swoich sił w Polish Cowboy Race oraz zawodników z klasy Profi, dosiadających koni startujących pierwszy raz, dla których schematy klasy Profi będą za trudne. Start PK zaliczany jest do limitu startów konia na zawodach. Należy dopełnić wszystkich formalności i podporządkować się wszelkim przepisom regulującym udział w zawodach Fundacji PCR. Minimalny wiek - ukończone 11 lat minimum dzień przed konkursem. Zawodnicy startujący poza konkurencją nie są klasyfikowani i nie partycypują w podziale nagród. Nie są zobowiązani są do wyjazdu na dekorację.

UWAGA!!! Organizator może zrezygnować z możliwości startu poza konkurencją w przypadku dużej liczby startujących.

* w przypadku problemu z zapisem do odpowiedniej klasy proszę kontaktować się z Jackiem Grobelnym.

Event manager XI MMP PCR: Jacek Grobelny.

Manager Western City: Magdalena Pokój.

Sędzia główny: Dawid Brzeziński.

Sędziowie: Beata Bielik, Piotr Tyrański, Jacek Grobelny.

Lekarz weterynarii: Natalia Kriesel (tel. 662 177 368).

Oplaty:

W klasie Youth obowiązują tylko opłaty startowe, które dla pary jeździec-koń wynoszą: jedna konkurencja –100 zł, dwie – 180, trzy – 240.

Wpisowe w klasie Amateur i Profi: 120 zł od pary zawodnik, koń.

Startowe Amateur i Profi: jedna konkurencja 100 zł, dwie – 180, trzy – 240 i cztery – 280.

Start poza konkurencją (PK) w konkursach CTY, CTA, CRY i CRA: 100 zł (bez wpisowego).

UWAGA! Startujących obowiązują numery Fundacji Polish Cowboy Race, które będą do nabycia w biurze zawodów (koszt 30 zł za numer dla pary jeździec-koń). Numery te obowiązują na wszystkich oficjalnych zawodach PCR.

Obowiązują przepisy Fundacji Polish Cowboy Race dostępne są pod linkiem:

<https://www.cowboyrace.com/zawody/przepisy/>

UWAGA! Wszyscy bezpośrednio zainteresowani udziałem w XI MMP PCR muszą znać przepisy PCR. Jakiegokolwiek rozmowy z sędziami na temat przejazdów, przepisów i ich interpretacji nie są dozwolone pod rygorem dyskwalifikacji pary z konkursu. Zainteresowani mają możliwość składania protestów według Procedury wnoszenia i rozpatrywania protestu na zawodach Polish Cowboy Race w roku 2026, który to dokument znajduje się pod linkiem zamieszczonym powyżej.

UWAGA! W przypadkach nieokreślonych w tym regulaminie wiążące są zapisy z innych regulaminów i przepisów Fundacji Polish Cowboy Race.

UWAGA! Wszystkie dokumenty, które wymagane są przez organizatora od niepełnoletnich uczestników muszą być zdecydowanie podpisane przez dwójkę ustawowych opiekunów. Podpisy muszą być czytelne.

Każdy zawodnik, biorący udział w X MMP PCR musi posiadać:

- dokument potwierdzający tożsamość oraz wiek,
- książeczkę zdrowia sportowca lub aktualne zaświadczenie lekarskie potwierdzające możliwość udziału w zawodach jeździeckich lub oświadczenie zawodnika, że jest zdrowy i może uczestniczyć w zawodach jeździeckich (w przypadku zawodników niepełnoletnich takie oświadczenie muszą podpisać opiekunowie ustawowi),
- zgodę opiekunów ustawowych na start niepełnoletnich zawodników (ważna na XI MMP PCR),
- zgodę na wykorzystanie wizerunku zawodnika w celach marketingowych - promocji zawodów lub Polish Cowboy Race (w przypadku zawodników niepełnoletnich takie oświadczenie muszą podpisać opiekunowie ustawowi),
- zgodę na przetwarzanie danych osobowych zawodnika (podanych przy zgłoszeniu), przez organizatora zawodów oraz osoby przez niego upoważnione w celu organizacji i przeprowadzenia XI MMP Polish Cowboy Race (w przypadku zawodników niepełnoletnich takie oświadczenie muszą podpisać opiekunowie ustawowi),
- oświadczenie zawodnika, że koń biorący udział w MP przeszedł właściwy trening umożliwiający wzięcie udziału w zawodach oraz jest przygotowany do występów przed publicznością oraz przy akompaniamencie muzyki,
- oświadczenie zawodnika o przynależności do klasy Amateur w pierwszym i kolejnym roku startów,
- oświadczenie o własnym bezpieczeństwie,
- paszport konia (lub inny dokument potwierdzający tożsamość, wiek i stan zdrowia konia, aktualne szczepienia),
- zawodnicy zagraniczni muszą posiadać zaświadczenie weterynaryjne o stanie zdrowia konia.

Nagrody: puchary, medale, nagrody rzeczowe.

Dokumentacja koni: paszport + aktualne szczepienia nie starsze niż pół roku (konie zagranicznych zawodników - zaświadczenie weterynaryjne o stanie zdrowia konia).

Warunki techniczne:

Hala z trybunami – 28 x 56 m, podłoże piaszczyste.

Arena zewnętrzna z trybunami – 35 x 60 m, podłoże piaszczyste.

Uwaga! Konkurencje przeprowadzone zostaną w zależności od pogody na ujeżdżalni zewnętrznej lub w hali.

Boksy dla koni: stałe, 3 x 3 metry, ściółka słoma.

Uwaga! Liczba boksów jest ograniczona.

Cena boksów:

Cena boksu za 1 dzień: 70 zł.

Cena boksu za 2 dni - od czwartku do piątku, od piątku do soboty lub od soboty do niedzieli: 120 zł.

Cena boksu za 3 dni - od czwartku do soboty lub od piątku do niedzieli: 180 zł.

Cena boksu za 4 dni - od czwartku do niedzieli: 240 zł.

Za każdy dodatkowy dzień powyżej 4 dni: 70 zł.

W cenie siano, woda, pierwsze ścielenie - słoma.

Żywienie koni: pasza we własnym zakresie, siano - opłata za siano wliczona w cenę boksu.

Program zawodów (program godzinowy może ulec zmianie):

11 września

8.00 – 10.00

Przegląd weterynaryjny

11.00

Cowboy Trail Youth (obejście toru o 10.30)

Cowboy Trail Amateur

Cowboy Race Youth – Memoriał Joanny Kubisy

Dekoracje

Hobby Horse dla dzieci i młodzieży

Taneczny wieczór Polish Cowboy Race w salonie Western City

12 września

10.00

Cowboy Race Amateur (obejście toru o 9.30) o Puchar MH Horses

Team Cowboy Race Youth

14.00

Otwarcie MP + dekoracje konkursów porannych

16.00

Polish Cowgirls & Cowboys Show (w programie m.in. Cowboy Race Profi, Cowboy Hero część 1)

Wieczór Polish Cowboy Race w salonie – koncert Jakuba Ciemnoczołowskiego.

13 września

10.00

Team Cowboy Race (obejście toru o 9.30)

Cowboy Parallel Race

Cowboy Hero część 2

Dekoracje wszystkich konkursów

Zakończenie XI MMP PCR

UWAGA! ZAWODNICY ZOBOWIĄZANI SĄ DO UCZESTNICTWA KONNO W CEREMONII OTWARCIA XI MIĘDZYNARODOWYCH MISTRZOSTW POLSKI POLISH COWBOY RACE.

Dobrostan koni

- organizator XI MMP PCR podkreśla, że za przypadki niehumanitarnego traktowania konia zawodnik będzie zdyskwalifikowany,
- każdy zawodnik/właściciel zobowiązany jest do dbałości o dobrostan i zdrowie swojego konia poprzez czynności związane z jego żywieniem, utrzymaniem, właściwym użytkowaniem oraz odnową biologiczną po startach,
- zgłaszając się do uczestnictwa w XI MMP PCR zawodnik oświadcza, że koń przeszedł właściwy trening umożliwiający wzięcie udziału w w/w zawodach oraz jest przygotowany do wystąpień przed publicznością oraz przy akompaniamencie muzyki,
- uwaga!!! zawodnik może zgłosić do organizatora prośbę o wyciszenie muzyki na czas startu,
- do użytku podczas XI MMP PCR (nie tylko na arenie startowej) dopuszczalne są kielzna wędzidłowe (wędzidło, pelham) i bezwędzidłowe (sidepull i hackamore) - załącznikiem nr 1 do regulaminu jest opis użytkowania różnego rodzaju kielzen westernowych,
- niedopuszczalne jest używanie do jazdy wierzchem kantara sznurkowego, ostrych kielzen np. twistera oraz romała,
- podczas XI MMP PCR ostrogi mogące zadawać ból, ranić zwierzę, podczas jazdy konnej są niedopuszczalne (dopuszczalne są tylko ostrogi westernowe z ruchomą rozetką pozbawioną ostrych zakończeń) - załącznikiem nr 2 do regulaminu jest opis użytkowania ostróg westernowych,
- nadużywanie pomocy podczas jazdy wierzchem skutkować będzie konsekwencjami wynikającymi z

Przepisów konkurencji Polish Cowboy Race do dyskwalifikacji zawodnika z XI MMP PCR włącznie (dotyczy także rozprężalni).

Bezpieczeństwo ludzi i koni

- właściciele koni, zawodniczki i zawodnicy, luzacy i inne osoby ich dosiadające są odpowiedzialne za zachowanie tych koni - organizator nie ponosi odpowiedzialności za wypadki spowodowane przez konie,
- zobowiązuje się wszystkich zawodników, luzaków i inne osoby jeżdżące konno podczas XI MMP PCR o zachowanie zasad bezpieczeństwa oraz daleko idący rozsądek; szczególną uwagę należy zwracać na osoby poruszające się pieszo oraz innych jeźdźców i ich konie,
- ze względów bezpieczeństwa podczas XI MMP PCR funkcjonować będzie określony system poruszania się konno i z końmi; brak zastosowania się do wytycznych organizatorów (oznaczeń graficznych) może skutkować dyskwalifikacją zawodnika z całych zawodów,
- zakazuje się pozostawiania koni bez opieki (np. przywiązywania ich do ogrodzenia) na terenie zawodów (Western City, arena i przyległości),
- wszystkich zawodników startujących w Polish Cowboy Race zachęca się (a niepełnoletnich zobowiązuje) do używania kasków ochronnych oraz kamizelek ochronnych.

Postanowienia końcowe (przeczytajcie – też ważne!!!)

- w przypadku mniejszej liczby zgłoszeń organizatorzy mogą skrócić zawody do dwudniowych,
- niedozwolone jest spożywanie alkoholu przez zawodników w trakcie XI MMP PCR – przed konkursami, w których startują oraz przed ceremoniami: otwarcia zawodów i dekoracji,
- podczas dekoracji na arenie znajdują się tylko zawodnicy na koniach oraz osoby zaproszone przez organizatora,
- po dekoracji możliwe jest robienie zdjęć okolicznościowych z zawodnikami i ich końmi (wskazane z materiałami graficznymi organizatora oraz sponsorów),
- w TCR koń może wystartować dwa razy pod warunkiem, że dosiadać go będą zawodnicy z klasy Profi i Amateur startujący w różnych zespołach; koń ten nie bierze udziału w losowaniu związanym z sytuacją opisaną w punkcie VIII/2/9 przepisów PCR na rok 2026, każda para wnosi opłatę wpisową i startową,
- w CTY, CTA, CRY, CRA i TCRY koń może wystartować dwa razy ale pod innymi jeźdźcami,
- wszystkich zawodników dopuszczonych przez organizatora do startu w zawodach Polish Cowboy Race obowiązują wszystkie postanowienia wynikające z przepisów, regulaminów i uchwał Fundacji Polish Cowboy Race,
- organizator zobowiązuje jeźdźców do konnego uczestnictwa w uroczystym otwarciu imprezy, pozostali uczestniczą w otwarciu na piechotę,

- o ostatecznym systemie dekoracji organizator może poinformować w trakcie zawodów,
- wszyscy jeźdźcy startujący w konkurencji zobowiązani są do udziału w dekoracji,
- zawodników obowiązuje strój westernowy - odświętny, schludny i jednolity,
- zawodników obowiązuje pełny strój opisany w tych przepisach w każdym momencie przebywania na arenie podczas trwania zawodów (np. podczas rozgrzewki, obchodzenia schematu, startu, dekoracji),
- trenerów i inne osoby obowiązuje pełny strój opisany w tych przepisach w każdym momencie przebywania na arenie podczas trwania zawodów (np. podczas rozgrzewki, obchodzenia schematu, startu, dekoracji),
- podczas zawodów zawodników obowiązują numery startowe nadane przez Fundację Polish Cowboy Race,
- organizator zastrzega sobie prawo do zmian w programie zawodów,
- organizator nie odpowiada za wypadki i kradzieże w czasie zawodów i transportu,
- kopie score sheet'ów będą wywieszane bezpośrednio po konkursie na tablicy ogłoszeń przy trybunie głównej na hali,
- zawodnik ma prawo wnieść protest do kierownika zawodów według procedur wnoszenia protestów obowiązująca na zawodach Fundacji Polish Cowboy Race. Procedura do wglądu w biurze zawodów.

ZGŁOSZENIE SIĘ DO ZAWODÓW JEST RÓWNOZNACZNE Z AKCEPTACJĄ
NINIEJSZEGO REGULAMINU ORAZ WSZELKICH PRZEPISÓW
POLISH COWBOY RACE.

Serdecznie zapraszamy!

Załącznik nr 1

OPIS UŻYTKOWANIA RÓŻNEGO RODZAJU KIELZEN WESTERNOWYCH.

Kielzno stosowane w jeździectwie westernowym mogą mieć charakter wędzidłowy i bezwędzidłowy.

Kielzno wędzidłowe (wędzidło – snaffle bit i pelham - curb bit) to element ogłowia umieszczany w pysku konia, dzięki któremu jeździec może oddziaływać na wierzchowca kontrolując kierunek jazdy, tempo poruszania się i ustawienie konia. Oddziaływanie to oparte na pomocy naturalnej, jaką jest ręka i polega na przekazywaniu sygnałów przez wodzę do pyska konia. W zależności od rodzaju wędzidła sygnał wywierany jest na język, międzyzębie, żuchwę, podniebienie czy potylicę.

Kielzno bezwędzidłowe (sidepull, hackamore) ma podobne zadanie, jednak w związku z faktem, że koń nie ma w pysku żadnego elementu kielzna jego działanie jest inne. W sidepullu nacisk działa na kości nosowe, żuchwę i boki pyska, a w hackamore działa nacisk liniowy (dźwignia).

W jeździe westernowej wykorzystuje się różne kielzno wędzidłowe i bezwędzidłowe, co związane jest z prowadzeniem konia dwoma lub jedną ręką.

Ważnymi elementami kielzen wędzidłowych są:

- grubość ścięgierza,
- kształt ścięgierza,
- materiał, z którego ścięgierz jest zrobiony,
- kształt kólek,
- kształt czanek,
- długość czanek.

W zależności od powyższych parametrów na rynku dostępne są różnego rodzaju wędzidła i pelhamy. Wędzidła: zwyczajne (pojedynczo łamane), podwójnie łamane, proste, oliwkowe, policzkowe, rolkowe itp.

Wędzidło pojedynczo łamane – ścięgierz składa się z dwóch części. Jest to podstawowe kielzno dla większości koni. Wymaga stabilnej ręki, aby nie drażnić podniebienia składającym się ścięgierzem.

Wędzidło podwójnie łamane – ścięgierz składa się z trzech części. Posiada dodatkowy łącznik na środku, dzięki czemu lepiej dopasowuje się do kształtu pyska, równomiernie rozkładając nacisk na język i żuchwę bez nacisku na podniebienie. Bardzo chętnie akceptowane przez młode, wrażliwe oraz delikatne konie.

Wędzidło proste (pełne) - sztywny ścięgierz bez żadnych załamań (często wykonany z grubej gumy). Nacisk rozkłada się równomiernie i płasko na całej szerokości języka oraz dolnej szczęki. Polecane dla koni, które nie lubią ruchomych ogniów lub bawią się wędzidłem.

Wędzidło oliwkowe – z różnymi rodzajami ścięgierzy. Nazwę zawdzięcza specjalnej konstrukcji montowania kółek do ścięgierza, dzięki czemu łączenie to nie szczypie kątów pyska konia. Polecane dla wszystkich koni.

Wędzidło policzkowe, z wąsami, które zabezpieczają przez przesuwaniem się wędzidła w pysku na boki. Dość wymagające, bo przy niestabilnej ręce wąsy działają na bok pyska konia.

Wędzidło rolkowe, gdzie ścięgierz zbudowany jest z ruchomych pierścieni, często z materiałów, które wzmagają ślinienie w pysku, co ułatwia akceptację wędzidła. Oprócz tego koń ma możliwość zabawy ruchomymi rolkami i w efekcie szybciej przyjąć wędzidło.

Pelham jest kielznem z czankami. Podobnie jak wędzidło może posiadać różne ścięgierze. Od kółka wędzidłowego w dół występują tutaj różnej długości czanki, zakończone kółkami, do których przypinana jest wodza. Kielzno polecane jest dla koni starszych, z którymi pracuje się na jedną rękę. Wymaga od jeźdźcy stabilnej ręki i bardzo dobrej techniki jeździeckiej.

Prawidłowe i humanitarne stosowanie kielzen wędzidłowych wymaga przestrzegania kilku kluczowych zasad zootechnicznych i jeździeckich.

1. Dopasowanie rozmiaru - wędzidło nie może być za wąskie (będzie uciskać i ranić policzki) ani za szerokie (będzie przesuwając się na boki i uderzać o zęby). Prawidłowo dobrane wędzidło z luźnymi kółkami powinno wystawać około 0,5 cm z każdej strony pyska.
2. Średnica ścięgierza musi być dopasowana do budowy pyska. Konie o niskim podniebieniu lub grubym języku potrzebują cieńszych wędzideł (np. 12-14 mm), aby uniknąć bolesnego nacisku.
3. Wysokość zawieszenia na paskach policzkowych ogłowia - standardowo wędzidło powinno układać się w bezzębnej części żuchwy (na międzyzębiu), tworząc 1–2 delikatne zmarszczki w kącikach końskich warg.
4. Sposób oddziaływania - zawsze należy zaczynać od kielzn najdelikatniejszych (wędzidła podwójnie łamane, oliwkowe lub plastikowe o grubym ścięgierzu) odnajdując w nich rodzaj kielzna, który koń akceptuje najlepiej.
5. Sygnał, nie siła - wędzidło służy do wskazywania kierunku, ustawienia głowy i sugerowania przejść, a nie do mechanicznego zatrzymywania konia siłą mięśni.
6. Dosiad przed ręką - każdy sygnał ręką musi być poprzedzony działaniem ciężaru ciała (dosiadu) oraz łydek. Hamowanie samą wodzą niszczy wrażliwość pyska.
7. Zasada ustąpienia - w momencie, gdy koń reaguje na sygnał wodzy (np. zwalnia lub skręca), jeździec musi natychmiast odpuścić nacisk (oddać wodzę). To odpuśczenie jest dla konia nagrodą i informacją, że wykonał zadanie poprawnie.
8. Po każdej jeździe kielzno należy dokładnie umyć z resztek śliny, paszy i trawy. Zaschnięty brud staje się szorstki i może boleśnie obetrzeć delikatne wnętrze pyska konia.

9. Kontrola stanu technicznego – należy regularnie sprawdzać, czy na ścięgierzu lub kółkach nie ma ostrych krawędzi, pęknięć (szczególnie w wędzidłach plastikowych/smakowych) lub rdzy.
10. Koń użytkowny w wędzidle musi mieć przynajmniej raz w roku sprawdzane zęby przez weterynarza-tarnika. Ostre krawędzie zębów trzonowych (tzw. haki) w połączeniu z naciskiem wędzidła powodują bolesne rany policzków.
11. Żadne kielźno nie może doprowadzać do powstawania ran w pysku czy na głowie konia.
12. Przy doborze kielżen do treningu konia należy zasięgnąć rady doświadczonego trenera.
13. Źle dobrane kielźno, kielźno sprawiające ból będzie przeszkodą w nawiązaniu porozumienia między koniem a jeźdźcem.

W jeździe westernowej mają również zastosowanie kielżna bezwędzidłowe. Należą do nich sidepull czy hackamore.

Hackamore to kielźno połączone z ogłowiem (paskami policzkowymi, nosowym i podżuchwowym) dzięki charakterystycznemu mocowaniu w kształcie krzyża, którego istota działania polega na obustronnym nacisku na różne części głowy konia. Równocześnie nacisk wywierany jest na kość nosową, żuchwę i potylicę. Tym samym jest ono przydatne w jeździe terenowej, na rajdach itp. W mniejszym stopniu do jazdy sportowej. A jeżeli już, to hackamore polecane jest dla bardzo dobrego jeźdźcy dysponującego miękką i stabilną ręką. Plusem hackamore jest fakt, iż odpuszczając wodze jesteśmy w stanie natychmiastowo zwolnić presję na konia. W efekcie treningu na hackamore można dopracować bardzo skuteczny sposób porozumiewania się z koniem oparty głównie na dotyku wodzy (trzymanej w jednej ręce) do wybranej strony szyi konia.

Aby poprawnie dopasować hackamore do głowy konia należy pamiętać o kilku zasadach:

1. Nachrapnik powinien znajdować się 2-3 palce poniżej kości jarzmowej (wystająca kość policzkowa). Zapięty powyżej tego miejsca może uciskać na wrażliwe nerwy twarzowe, natomiast poniżej może działać na delikatną chrząstkę nosa.
2. Czanki powinny wisieć na wysokości minimum jednego palca poniżej kości jarzmowej.
3. Paski policzkowe nie powinny leżeć zbyt blisko oczu konia. Jeżeli tak się dzieje należy: wydłużyć pasek nosowy, ewentualnie wymienić naczółek na dłuższy.

Podsumowując należy podkreślić wartość hackamore jako kielżna nie wywierającego presji na konia, kiedy woda jest luźna. Sprawdza się u koni z urazami pyska oraz problemami ze zębami co uniemożliwia stosowanie kielżen wędzidłowych. Ale jest to sprzęt dla doświadczonego i bardzo dobrego jeźdźcy. Umożliwia także jedzenie i picie przez konia podczas dłuższych wędrówek.

Sidepull to ogłowie bezwędzidłowe, które zbudowane jest z pasków policzkowych, które podtrzymują nachrapnik, do którego przyłączone są z boków głowy konia dwa kółka. Do kółek tych dopinana jest woda. Podobnie, jak w hackamore o łagodności kielżna stanowi materiał, z którego wykonany jest pasek nosowy.

Sidepull charakteryzuje się większą efektywnością przy skręcaniu koniem niż hackamore. Sam patent jest łagodniejszy, gdyż nie ma tutaj nacisku związanego z działaniem dźwigni. Tym samym działanie ręki bezpośrednio przenoszone jest na kość nosową konia. Sidepull często stosowany jest w treningu młodych koni lub koni mających problem z urazami pyska lub zębami. Sidepull jest jednym z najprostszych w budowie i działaniu kiełzen do powodowania koniem.

Prawidłowe dopasowanie sidepulla wymaga ustawienia wysokości nachrapnika i siły zapięcia nachrapnika. Nachrapnik powinien leżeć na twardej, kościstej części grzbietu nosa konia, około 2–3 palców poniżej kości jarzmowej (oraz wyraźnie powyżej miękkiej, chrzęstnej części nosa). Zbyt niskie zapięcie (na chrząstce) może uszkodzić wrażliwy nos i utrudnić oddychanie, a zbyt wysokie może niebezpiecznie zbliżać się do oczu lub uciskać kości policzkowe. Nachrapnik powinien być tak dopięty, aby można było pod niego swobodnie włożyć dwa palce. Jeżeli dopięcie nie będzie właściwe, to przy pociągnięciu za wodzę cały nachrapnik będzie się przesuwiał z jednej strony na drugą a tym samym jego działanie będzie nieskuteczne.

Załącznik nr 2

OPIS UŻYTKOWANIA OSTRÓG WESTERNOWYCH.

Ostrogi westernowe, nie służą, jak przyjęto w obiegowej opinii, do popędzania konia tylko do przekazywania sygnałów bocznych w celu podparcia działania łydki. Głównym zadaniem ostrogi jest więc wzmocnienie i sprecyzowanie sygnału łydki, szczególnie w wyższych elementach ujeżdżeniowych, takich jak chody boczne czy zebranie.

Ostroga westernowa składa się z następujących elementów:

1. Kabłąk (metalowa pętla otaczająca piętę buta jeździeckiego).
2. Szyjka (metalowe ramię wystające z tyłu kabłąka, skierowane lekko w dół).
3. Kółko (obracająca się gwiazdka z ząbkami zamontowana na końcu szyjki).
4. Nit (oś, na której kręci się kółko ostrogi).
5. Zaczepy (ruchome guziki po bokach kabłąka do mocowania pasków).

Kółko (Rowel) decyduje o sile sygnału, czyli jak bardzo koń odczuje działanie ostróg. Zaokrąglone kółka w kształcie koniczynki lub koła są najdelikatniejsze.

Prawidłowe użytkowanie ostróg w stylu kowbojskim opiera się na poniższych zasadach technicznych, biomechanicznych oraz etycznych.

1. Kabłąk ostrogi zakłada się na specjalny rant kowbojskiego buta. Ostroga powinna opierać się tuż nad obcasem, poniżej kostki. Nie może luźno latać ani uciskać stopy. Paski mocuje się do zaczepów kabłąka. Szeroka, ozdobna część paska leży na podbiciu stopy. Pasek zapina się po zewnętrznej stronie buta, aby klamra nie obcierała boku konia ani nie haczyła o strzemień.

2. W przeciwieństwie do ostróg klasycznych, modele westernowe opierają swoje działanie na obracającym się kółku. Ruchome kółko obraca się i przesuwają po skórze konia. Dzięki temu nacisk rozkłada się równomiernie, co zapobiega wbijaniu się metalu w jeden punkt i minimalizuje ryzyko zranienia.
3. Ze względu na dłuższą konstrukcję puślisk westernowych (fendery), nogi jeźdźcy zwisają niżej i dalej od kłody konia. Długa szyjka ostrogi ułatwia kontakt z bokiem zwierzęcia bez konieczności nienaturalnego zadzierania pięt w górę.
4. Używanie ostróg w jeździe westernowej opiera się na zasadzie narastania presji i natychmiastowego odpuszczenia.
5. Kluczem do sukcesu jest „pulsacyjne” działanie ostrogą, ale tylko wtedy, kiedy jest to potrzebne:
 - a. najpierw działasz łydką, a jeśli koń nie reaguje, dodajesz krótki, precyzyjny sygnał ostrogą,
 - b. stopę rotuje się lekko piętą do wewnątrz, kółko ostrogi powinno dotknąć skóry konia pod kątem, a następnie przetoczyć się w górę lub w bok po jego ciele, zamiast działać prostopadle,
 - c. kiedy koń zareaguje na pomoc, noga musi natychmiast wrócić do pozycji neutralnej (ustanie nacisku uczy konia, że wykonał zadanie poprawnie).
6. Ostróg powinien używać jeździec z bardzo dobrym dosiadem i odpowiednimi umiejętnościami współdziałania pomocami.
7. Koń przed wprowadzeniem ostróg do treningu musi perfekcyjnie znać i szanować nacisk samej ludzkiej łydki.
8. Ostroga nigdy nie zastąpi podstawowej pomocy, jaką jest łydka.